

Uzasadnienie Rady: Stanowisko Rady (UE) nr 19/2021 w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Fiscalis” na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1286/2013

(2021/C 198/02)

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 8 czerwca 2018 r. Komisja przedłożyła Radzie i Parlamentowi Europejskiemu wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Fiscalis” na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania ⁽¹⁾ („program”), którego podstawą są art. 114 i art. 197 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Wniosek ten jest jednym z wniosków sektorowych uzupełniających pakiet wniosków horyzontalnych dotyczących wieloletnich ram finansowych („WRF”) na lata 2021–2027.
2. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w dniu 17 października 2018 r. ⁽²⁾. W Parlamencie Europejskim sprawozdanie zostało poddane pod głosowanie w Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON) w dniu 4 grudnia 2018 r., a następnie zatwierdzone na posiedzeniu plenarnym w styczniu 2019 r. W dniu 17 kwietnia 2019 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję ustawodawczą w sprawie tego wniosku ⁽³⁾ i zakończył tym samym pierwsze czytanie. Głosowanie to utorowało drogę do wczesnego porozumienia w drugim czytaniu między współprawodawcami.
3. Wniosek został przeanalizowany przez Grupę Roboczą do Spraw Podatkowych (Fiscalis). W dniu 28 listopada 2018 r. Komitet Stałych Przedstawicieli uzgodnił częściowy mandat ⁽⁴⁾ do rozpoczęcia nieformalnych negocjacji z Parlamentem Europejskim, przy czym niektóre przepisy pozostały w nawiasach kwadratowych ze względu na ich powiązanie z ogólnymi dyskusjami w sprawie WRF lub horyzontalny charakter.
4. W dniach 23 stycznia i 21 marca 2019 r. odbyły się dwa posiedzenia trójstronne, podczas których udało się rozstrzygnąć istotne kwestie dzięki kompromisom ze strony obu współprawodawców. W następstwie posiedzenia, które odbyło się w dniu 21 marca 2019 r., prezydencja wypracowała wspólne rozumienie z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego, które zostało potwierdzone przez Komitet Stałych Przedstawicieli w dniu 27 marca 2019 r. ⁽⁵⁾. Niektóre elementy pozostawiono poza zakresem negocjacji z Parlamentem Europejskim, gdyż wymagały one zakończenia negocjacji w sprawie WRF, tak by Rada mogła ustalić swoje stanowisko.
5. Ten częściowy mandat negocjacyjny został zaktualizowany w celu uwzględnienia konkluzji Rady Europejskiej w sprawie WRF na lata 2021–2027 i pakietu odbudowy przyjętych w dniu 21 lipca 2020 r. ⁽⁶⁾, w wyniku czego w dniu 8 stycznia 2021 r. Komitet Stałych Przedstawicieli zatwierdził pełny mandat negocjacyjny ⁽⁷⁾.
6. Przed zakończeniem dalszych nieformalnych negocjacji międzyinstytucjonalnych, które odbyły się w okresie od stycznia do marca 2021 r., współprawodawcy osiągnęli wstępne porozumienie w sprawie wniosku. Oświadczenie Rady zostanie wpisane do protokołu Rady. Uzgodniono, że nie ma potrzeby organizowania ostatecznego politycznego posiedzenia trójstronnego. Zamiast tego wyniki osiągnięte w drodze nieformalnych negocjacji zostały sfinalizowane przez współprawodawców na piśmie.
7. W dniu 24 marca 2021 r. wstępne porozumienie zostało przedstawione w formie pisemnej członkom Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych (Fiscalis), która nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń do tekstu porozumienia.
8. W dniu 31 marca 2021 r. Komitet Stałych Przedstawicieli potwierdził ostateczny tekst kompromisowy i uzgodnił, że oświadczenie Rady zostanie wpisane do protokołu Rady w momencie przyjęcia rozporządzenia ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Dok. 9932/18 + ADD 1–3.

⁽²⁾ Dz.U. C 62 z 15.12.2019, s. 118.

⁽³⁾ Dok. 8575/19.

⁽⁴⁾ Dok. 14208/18 i 14209/18.

⁽⁵⁾ Dok. 8000/19.

⁽⁶⁾ Dok. 10/20.

⁽⁷⁾ Dok. 14197/20.

⁽⁸⁾ Dok. 7204/21.

9. W dniu 22 kwietnia 2021 r. tekst ten został przedłożony do zatwierdzenia w drodze głosowania Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON) Parlamentu Europejskiego. W dniu 23 kwietnia przewodnicząca komisji ECON podpisała pismo do przewodniczącego Komitetu Stałych Przedstawicieli (część II), w którym oświadczyła, że jeżeli Rada prześle formalnie Parlamentowi Europejskiemu swoje stanowisko w wersji przedstawionej w załączniku do tego pisma, zaleci, aby na sesji plenarnej stanowisko Rady zostało przyjęte bez poprawek w drugim czytaniu Parlamentu Europejskiego, z zastrzeżeniem weryfikacji prawno-językowej.

II. CEL

10. Cele ogólne programu obejmują wspieranie organów podatkowych i opodatkowania w celu poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego, promowanie konkurencyjności Unii i uczciwej konkurencji w Unii, ochronę interesów finansowych i gospodarczych Unii i jej państw członkowskich, w tym ochronę tych interesów przed oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem opodatkowania, oraz poprawę poboru podatków.
11. Cele szczegółowe programu obejmują wspieranie polityki podatkowej i wdrażania unijnego prawa dotyczącego opodatkowania, promowanie współpracy między organami podatkowymi, w tym wymiany informacji podatkowych, oraz wspieranie budowania potencjału administracyjnego, w tym w zakresie kompetencji ludzkich oraz opracowania i eksploatacji europejskich systemów elektronicznych.
12. Program „Fiscalis” na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania zastąpi program Fiscalis 2020, aby zapewnić jego kontynuację po 2020 r.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

13. Parlament Europejski i Rada przeprowadziły negocjacje w celu osiągnięcia porozumienia na etapie przyjmowania przez Radę stanowiska w pierwszym czytaniu („wczesne porozumienie w drugim czytaniu”).
14. Tekst stanowiska Rady w pierwszym czytaniu odzwierciedla sprawiedliwy i wyważony kompromis osiągnięty w negocjacjach między Parlamentem Europejskim a Radą, prowadzonych przy wsparciu Komisji.
15. Główne elementy kompromisu osiągniętego z Parlamentem Europejskim przedstawiono poniżej:
- uzgodniono czas trwania programu: od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., oraz stosowanie rozporządzenia z mocą wsteczną,
 - określono cele ogólne i szczegółowe programu,
 - doprecyzowano działania kwalifikujące się do finansowania, w szczególności przedstawiono niewyczerpujący wykaz priorytetowych tematów działań,
 - doprecyzowano proces wyboru ekspertów zewnętrznych,
 - program jest realizowany poprzez wieloletnie programy prac przyjmowane przez Komisję w drodze aktów wykonawczych,
 - Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu zmiany wskaźników oraz uzupełnienia rozporządzenia o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny,
 - wzmocniono kryteria i warunki oceny,
 - wprowadzono klauzulę dotyczącą obowiązku sprawozdawczego i przedłużenia w odniesieniu do przekazania uprawnień.

IV. WNIOSEK

16. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Fiscalis” na rzecz współpracy w dziedzinie opodatkowania w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty w negocjacjach między Radą a Parlamentem Europejskiego, przy wsparciu Komisji. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu jest odpowiednio wyważone, a nowe rozporządzenie – po jego przyjęciu – pozwoli na osiągnięcie ustanowionych w nim celów. Kompromis ten został potwierdzony pismem przewodniczącej komisji ECON do przewodniczącego Komitetu Stałych Przedstawicieli z dnia 23 kwietnia 2021 r.